

λογισμούς και σκέψεις επί της μετά του διευθυντού παραδόξου συνδιαλέξεώς του, δεν ωργίσθη ποσώς εύρισκων τὸν Ἰωάννην Πλονζὲ ἐν αὐτῷ.

Ἀλλ' ἡ ὠχρότης τοῦ Ἰωάννου ἦν τόσο πελιδνὴ, τὸ ὄμμα του τόσο ἄγριον, ὥστε ὁ Ἑρνέστος κατεπτοήθη ὅθεν, ἀνεγείρας αὐτὸν ἀπὸ χαμαὶ τὸν ἔθεσεν ἐπὶ τῆς κλίνης του καὶ προσεπάθησε νὰ τὸν καθησυχάσῃ. Πλὴν μετὰ μακρὸν ἀκόμη ὁ Ἰωάννης Πλονζὲ περιέφερον τὰ ἔντρομα βλέμματά του γύρω τοῦ δωματίου ὡς ζητῶν ὃ ἀναγνωρίσῃ τὸ μέρος ἐνθα κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν εύρίσκετο· εἶτα καλύψας τὸ πρόσωπον διὰ τῶν χειρῶν του, ἀνέκραζεν:

— Ἐντοσούτω τὸ εἶδαι... ναί... τὸ εἶδαι...

— Τί πράγμα; ἠρώτησεν ὁ Ἑρνέστος.

— ὦ, φρίκη!... ὦ, τρομάρα!... Ἀ! ἄς φύγωμεν ἐδώθεν, αὐθέντα, ἄς φύγωμεν πρὸς θεοῦ!

Ὁ τρόμος τοῦ Ἰωάννου, τοῦ φύσει εὐτόλμου καὶ γενναίου ὄντος, ἐμαρτύρει τῷ κυρίῳ του ὅτι ὁ Νορμανδὸς ὑπῆρξεν αὐτοπτης φρικώδους τινὸς σκηνῆς, καὶ φυσικῶς τῇ λόγῳ, μετὰ τὰς ἐκμυστηρεύσεις τοῦ κυρίου Ὁδεν, ἐνόμισεν ὅτι ὁ Ἰωάννης εἶχεν ἀντανακλύσει κάμμιαν συνωμοσίαν κατὰ τοῦ αὐθέντου του ἢ κατὰ τοῦ κυρίου Σαμψὼν, ἀλλ' ὁ Ἰωάννης δὲν ἐπτοεῖτο ποτὲ ὑπὸ φυσικῶν κινδύνων, ὅσω μεγάλοι καὶ ἂν ἦσαν. Τέλος, μετὰ πολλὰς ἐπιρροήσεις καὶ συνεχεῖς ἐπαναλήψεις τρόμου ἐνεθαβρόνθη ὀλίγον, ὁ δὲ Ἑρνέστος ἤρξατο νὰ τακτοποιῇ τὰς ιδέας τοῦ Νορμανδοῦ του καὶ ἐπὶ τούτῳ μετεχειρίσθη τὸ καλῆτερον μέσον, τὸ νὰ τὸν ἐπαναγῇ δηλαδὴ εἰς ἀναμνήσεις γαλτινικίας ὅπως ὀνιχθῇ νὰ τῷ ἐκθέσῃ τὸ αἴτιον τοῦ τρόμου του.

— Λοιπὸν, τῷ εἶπεν, σὲ ἄρῃσα εἰς τὸν χορὸν μετὰ τὴν Ῥοζή.

— Μάλιστα, αὐθέντα. εἶναι ἀληθές, καὶ θὰ ἦτο χιλιᾶκις καλλίτερον ἂν δὲν ἐπήγαινα.

— Σοῦ συνέβη λοιπὸν τίποτε ἐκεῖ;

— Τίποτε· ἀλλ' ἂν δὲν ἐπήγαινα εἰς τὸν χορὸν δὲν ἤθελα ἰδῇ τὴν Ῥοζή καὶ δὲν ἤθελα γίνεαι ὅπως ἐγείνα, δηλαδὴ μανιώδης.

— Θὰ ἐκμας βεβαίως τίποτε ἀνοησίας;

— Μυσίς, αὐθέντα· δὲν ξεύρω ποῖος διάβολος με ἔσκουνταῦσε, ἀλλ' ὅταν ἐπανεφέρουν τὴν Κρεολὸν εἰς τὴν οἰκίαν δὲν ἤμουν πλέον εἰς τὸν ἐαυτὸν μου· ἤθελα τῆς δώσῃ ὅ,τι μοῦ ἐζήτη· εἶναι ἀλήθεια ὅτι μοῦ ἐζήτησεν ὅ,τι καὶ ἂν εἶχα. Τὸ ὥρολόγι μου τῆς ἐφάνη πολὺ ὠραῖον καὶ τῆς τὸ ἔδωσα, μοῦ εἶπεν ὅτι τὸ δακτυλίδι τῆς μητρός μου τὸ ὁποῖον ἐφόρουν θὰ τῆς ὑπῆγαινε λαμπρὰ καὶ τῆς τὸ ἔδωκα, ἀλλὰ τώρα δὲν πρόκειται περὶ αὐτῶν· μοῦ ἔδειξε ὕστερα ἓνα παράθυρον διὰ τοῦ ὁποίου ἤμπορούσα νὰ ἑμβῶ κρυφίως εἰς τὸν θάλαμον τῆς, ἐπειδὴ καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τῆς οἰκίας δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἑμβῇ κανεὶς χωρὶς νὰ περάσῃ ἀπὸ τὸ δωμάτιον τοῦ κυρίου Σαμψὼν ὁ ὁποῖος κοιμᾶται πολὺ ἐλαφρά, ὅθεν, αὐθέντα, ὅταν ὅλοι ἐκοιμή-

θησαν ἐγὼ ἐκρύβηντα μέσα εἰς κάτι δάφνας ἀντικρυ τοῦ ῥηθέντος παραθύρου, ὅπου κανεὶς δὲν ἤμπορούσε νὰ με ἰδῇ. Ἐπέρασε περισσότερον ἀπὸ μισὴ ὥρα καὶ δὲν εἶδα τίποτε νὰ σαλεύσῃ· ἤρχισα ὅθεν νὰ στενοχωροῦμαι, ὅτε βλέπων τὸ παράθυρον ν' ἀνοίγῃ καὶ τὴν Ῥοζή ἢ ὁποῖα ἔκλυψε καὶ μοῦ εἶπε: « Ἡ κυρία δὲν ἀπεκοιμήθη· εἶναι ἀσθενής καὶ δὲν θὰ κοιμηθῇ... » Ὑστερα ἐκλείτε τὸ παράθυρο.

Νὰ με παρ' ὁ διάβολος, αὐθέντα, καὶ τοῦτο ὀλίγον ἔλειψε νὰ συμβῇ ἀπόψε, ἂν δὲν ἤκουσα κάτι τι ἀπὸ πίσω ἀπὸ τὸ παράθυρο σὰν τὸ γέλοιο τοῦ μάτρου Τζῶν. Ἀλλὰ ὀλίγο με μέλλει γι' αὐτὸ ἄς ἔχῃ τὴν Ῥοζή τοῦ ἀφοῦ αὐτὴ τὸν προτιμᾷ...

Ἦθελα δώσω ἐκτός τοῦ ὥρολογίου μου καὶ τὰ ὀλίγα ἐκεῖνα χρήματα τὰ ὁποῖα μοῦ μένουσιν, καὶ νὰ μὴν ἔχω νὰ κάμω με ἀνθρώπους ποῦνε μαῦρο τὸ πεταί τους.

— Καὶ διατί τοῦτο;

— Διατί! ἀνέκραζεν ὁ Ἰωάννης σταθῆτε νὰ ἰδῆτε...

Ἀμα ἤκουσα ἐκεῖνο τὸ γέλοιο ἄρχισαν νὰ μοῦ ἀναδαινούν οἱ καπνοὶ στὸ κεφάλι, καὶ εἶχα καὶ δίκαιον, ἀφοῦ ἔβλεπα νὰ μοῦ βάζῃ τὰ γυαλιὰ ἢ ἀσχηματοποιήγῃ ἐκεῖνη ὁ Τζῶν... Ἐπειδὴ ὅμως εἰς ὅλα τὰ πράγματα πρέπει νὰ ἦναι κανεὶς βεβαίως διὰ νὰ κοπανίξῃ κανένα, ὅπως σκοπεύω νὰ τὸ κάμω αὐτουνοῦ τοῦ Ἰγγλέζου, ἐχώθηκα πάλι μέσα στὰ φύλλα ὅπου, ἐν παρενθέσει, εἶχε κάτι διαβολογικήθια ποῦ με ἀγγύλωναν τρομερὰ ἀπὸ πίσω· δὲν ξεύρω ἂν ἐξεφύτρωναν ἐκεῖνη τὴν στιγμή, γιὰτὶ πρῶτα δὲν τὰ ἐννοιωθα. Εἶναι ἴσως ἡ ιδέα μου, ἀλλὰ εύρισκόμεθα σ' ἓναν τόπο τόσο ἀλλόκοτον, ὥστε δὲν εἶναι τίποτα παράξενον νὰ ξεφύτρωναν σὲ μιὰ στιγμή.

Ὁ Ἑρνέστος ὅστις ἦν ἀνυπόμονος νὰ γνωρίσῃ τί συνέβη εἰς τὸν Ἰωάννην, δὲν ἠδυνήθη ὅμως καὶ νὰ μὴ μειδιάσῃ εἰς τὴν ιδέαν τοῦ ὑπερέτου του ὅστις ἐξηκολούθησε μετὰ σοφάρτητος:

— Μὴ γελάτε, αὐθέντα, εἰσθε ὡς οἱ βασιλεῖς οἱ ὁποῖοι δὲν βλέπουν ποτὲ τίποτε οἱ ἴδιοι. Ναί, ἐννοίωσα νὰ με ἀγγυλώνουν κάτι ἀγκάθια, ποῦ θὰ ἐπιδρούσα σὰν δαιμονισμένος, ἂν ἡ περιέργεια νὰ βεβαιωθῇ ἂν ὁ Τζῶν ἦταν ἐκεῖ ἀπάνω δὲν μ' ἔβαστοῦσε. Πλὴν ἔξαφνα, ἐνῷ ἐγὼ ἤμουν σὰν τὸν Ἅγιον Λαυρέντιον στὴν σχάρα, ἀκούω κάτι τι καὶ σαλεύει κοντά μου. Μὴ γελάτε, αὐθέντα, μὴ κάμνετε πῶς δὲν φοβᾶστε· εἰς αὐτὸν τὸν τόπον ὑπάρχουν ζωα τρομερὰ, φείδια δεκαπέντε πῆγες, θηρία ποῦ δὲν ἔχουν ὄνομα, τὰ ὁποῖα καταπίνουν τὸν ἀνθρώπον ὡς ποῦ νὰ πῆς ἀμήν. Μὲ ἔπιασαν κάτι κωλικόπονοι φοβεροί, (τυμπάθει, αὐθέντα, ἀλλ' ὁ κωλικόπονος εἶναι ἀποτέλεσμα τοῦ φόβου, καὶ ἐφοβήθη). Ναί, αὐθέντα, ἐξηκολούθησεν ὁ Ἰωάννης Πλονζὲ πλήττων διὰ τοῦ γρόφου του τὴν κλίνην ἐφοβήθη... ἐγὼ, ὁ Ἰωάννης Πλονζὲ, ἐγὼ, ὁ Νορμανδός, ἐφοβήθη καὶ ἐχώθηκα πάλιν μέσα στὰ κλαδιά.

Ἦμουν ὁμῶς ἀνόητος, ἐπειδὴ δὲν, πέρασε πολλὴ ὥρα καὶ εἶδα δύο ἀνθρώπους ὀλίγον μακρὰν ἀπὸ ἐμένα. Ἀλλὰ λέγοντας δύο ἀνθρώπους, εἶναι ὁποῦ τὸ φέρνει ὁ λόγος, ἐπειδὴ ξεύρω θετικώτατα ὅτι ὁ μαῦρος εἶναι ἓνα τσακάλι τὸ ὁποῖον ἐκλεῖψε ἀνθρωπινὴν μορφήν διὰ νὰ ἀπατᾷ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους. Πρὸ μιᾶς ὁμῶς ὥρας ἐννόησα τὸ ἐναντίον. Μολαταῦτα ἄρχισα νὰ πέρνω ὀλίγον θάρρος ὅταν εἶδα πῶς δὲν ἦταν ἄλλο παρὰ δύο μαῦροι οἱ ὁποῖοι περιπατοῦσαν ἀγάλια ἀγάλια. Ἐξαφνὰ ἀκούω τὸν ἓνα καὶ λέγει εἰς τὸν ἄλλον.

« Εἶσαι βεβαία πῶς θ' ἀποθάνῃ;

Ἡ δὲ γυναῖκα ἀπάντησεν:

« Ὅπως ὑπάρχη καὶ ἓνας Θεός. »

Τί νὰ σᾶς εἰπῶ, αὐθέντα, δὲν μ' ἀρέσει ν' ἀκούω περὶ θανάτου τὴν νύκτα, μάλιστα ὅταν ὑπάρχη καὶ φεγγάρι. Νὰ ἦνε κανεὶς ἀντίκρυ σὲ δεκαπέντε κανόνια καὶ σὲ εἰκοσιπέντε τουφέκια εἶναι ἀσχημὴ δουλιὰ, καὶ μολαταῦτα σ' ἓνα Νορμανδὸν δὲν εἶνε τίποτε. Ἀλλὰ νὰ βλέπῃ κανεὶς κατὰ ἀνθρώπους μαῦρους σὰν τὸ χάρο οἱ ὁποῖοι ὁμιλοῦν περὶ ἀνθρώπου ὅστις θ' ἀποθάνῃ ἐντὸς ὀλίγου εἶνε τρομερὸν. Διὰ ποῖον ἄραγε ἔλεγαν; — Μήπως ἦνε διὰ σένα, πτωχέ μου Ἰωάννη; εἶπα μὲ τὸν νοῦν μου· μήπως πάτησες τὸ ποδάρι κανενὸς ὑπὸ αὐτοὺς τοὺς διαβόλους καὶ σοῦ ἐτοιμάζει τὸν θάνατόν σου διὰ τὸν ἄνομον ἔρωτά σου; — Πολύ πιθανὸν ἐστοχάσθηκα καὶ δὲν εἶναι τόσο εὐχάριστον νὰ τὴν πάθῃ κανεὶς ἐνῷ ἄλλος θὰ χαίρεται, καὶ θὰ γελά. Ἐπειτα ἀπὸ αὐτὸν τὸν συλλογισμόν, καὶ ἐπειδὴ εἶμαι φύσει περίεργος, πέρνω τὸ κατόπι τῶν δύο μαῦρων καὶ τοὺς βλέπω μετ' ὀλίγον νὰ ἐμβαίνουν εἰς τὸν δρόμον τοῦ νεκροταφείου τὸν ὁποῖον μᾶς ἐδειξε ἐκεῖνος ὁ ἄλλος ὁ δαίμονας ποῦ εἶχαμε γὰρ ὁδηγὸ καὶ ὁ ὁποῖος θὰ ἦναι ἓνας κατεργάρης ὅπως καὶ οἱ ἄλλοι.

— Τὸν δρόμον τοῦ νεκροταφείου; ἠρώτησεν ὁ Ἑρνέστος, εἶσαι βέβαιος;

— Ὡ! ἐπανέλαβεν ὁ Ἰωάννης, βεβαιότατος αὐθέντα! Ἀκούσατε: Φθάνουν εἰς τὸ νεκροταφεῖον φθάνω καὶ ἐγὼ κατόπιν τους· περιπατοῦν σὰν νὰ ἦνε εἰς τὰ σπήτια τους· ἡ νύκτα εἶναι ὁ φανὸς τους καὶ τρέχουν σὰν νὰ εἶχαν μάτια σταῖς μύταις τῶν ποδαριῶν. Δὲν ἤμπορούσα πλέον νὰ τοὺς ἀκολουθήσω, ἀλλὰ νῦν ἓνα δένδρον καὶ ἐκρύφθηκα ἀπὸ πίσω καὶ ἀπὸ ἐκεῖ τοὺς εἶδον ποῦ ἐπήγαιναν καὶ ἔρχονταν μὲ μιάν ἀδιαφορίαν σὰν νὰ περιπατοῦσαν εἰς τὸ βουλεβάρτον τῶν Ἰταλῶν.

Τέλος πάντων πλησιάζουν πρὸς τὸ μέρος μου· ἐγὼ σφίγω τοὺς γρόνθους μου διὰ νὰ τοὺς ὑποδεχθῶ ἐάν μὲ ζητοῦσαν τίποτε πληροφορίας, πλὴν ἔξαφνὰ σταματοῦν τρία τέσσαρα βήματα μακρὰν μου, ἡ δὲ γυναῖκα λέγει εἰς τὸν ἄνδρα. « Ἰδοὺ ὁ λάκκος. » Νὰ σᾶς πῶ, δὲν μ' ἀρέσουν τέτοια λόγια καὶ ἄρχισε νὰ μοῦ ἔρχεται σὰν λιγοθυμιά,

ἀλλὰ ἐκτάλαθα πῶς δὲν ἔπρεπε νὰ χάσω τὸ θάρρος μου· βλέπω λοιπὸν τὸν ἄνδρα καὶ ἀρχίζει νὰ σκάπτῃ τὴν γῆν, ἐνῷ ἡ γυναῖκα ἄρχισε νὰ μουρμουρίζει ἓνα τραγοῦδι ἀπὸ τὸ ὁποῖον, ναὶ μὲν δὲν ἐκτάλαθα λέξιν, ἀλλὰ ὅσο ἐκτάλαθα ὑπὸ τὸν σκοπὸ καὶ ἀπὸ τὰ τσακίσματα ὁποῦ ἔκανε τραγουδώντας, πρέπει νὰ ἦτο φρικῶδες καὶ τὸ τραγοῦδι της. Ἐξαφνὰ, ἐνῷ αὐτὴ ἡ σκηνὴ ἐμάκρανε σὰν τὸ εὐαγγέλιο τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς ἀκούω τὸν νέγρον καὶ λέγει: « Ἐτελείωσεν! » Ἀνοίγω τὰ μάτια μου καὶ τί νὰ δῶ! Χριστὲ καὶ Παναγία μου! ἓνα σῶμα τὸ ὁποῖον εἶχαν ξεθάψει, τὸ σῶμα ἐνὸς παιδιοῦ, αὐθέντα! Τότε ἡ γραῖα, ἡ μάγισσα, ἡ λύκαινα, γονατίζει, τραβᾷ τὸ παιδί ἀπὸ τὸ λάκκο, καὶ μ' ἓνα μεγάλο μαχαίρι. . . . Τὸ εἶδα, αὐθέντα, τὸ εἶδα, δὲν ἔμπορεῖτε νὰ εἰπῆτε ὅτι τὰ μαλλιά πέφτανε ἐς τὰ μάτια μου καὶ δὲν εἶδον, διότι ἀπὸ τὸν φόβον ἦταν ὀρθὰ σὰν ξύλα εἰς τὴν κεφαλὴν μου. Ναί, τότε τοῦ ἔκοψε τὰ δάκτυλα τῶν χειρῶν, τοῦ ἀνοίξε τὸ στήθος, ἔβγαλλε τὴν καρδίαν, καὶ τὰ ἔβαλλε ὑπερὰ ὅλ' αὐτὰ μέσα εἰς ἓνα σακκί.

— Εἶναι ἀδύνατον! ἀνέκραξεν ὁ Ἑρνέστος περίτρομος ὡσαύτως γινόμενος ἐκ τῶν λεπτομερειῶν τῆς φρικῶδους ἐκείνης νικτὸς.

— Εἶναι δυνατότατον· τὸ εἶδα αὐθέντα· ὅταν ἡ γραῖα ἐτελείωσεν εἶπεν εἰς τὸν μαῦρον:

« — Αὔριον φέρε μου τὰ δουβλόνια τὰ ὁποῖα μοὶ ὑπεσχέθης καὶ θὰ σοὶ δώσω τὸ δηλητήριον. »

« — Καὶ εἶσαι βεβαία ὅτι ὁ Κροῖσος θ' ἀποθάνῃ. »

« — Μετὰ δεκαπέντε ἡμέρας. »

« — Εἶναι πολὺ. . . »

« — Ἀνόητε! ἐννὶ ἀπέθνησκεν εὐθύς, θὰ ἐκαταλάβωσον ὅτι ἐδηλητηριάσθη, ἐνῷ τοιοιτοτρόπως θὰ ἀσθενήσῃ καὶ θὰ τοῦ ὑπάγω καὶ ζωμόν εἰς τὸ νοσοκομεῖον. »

— Ὡχριάτε ποῦ μὲ ἀκούετε, ἐπανελάβεν ὁ Ἰωάννης, ἀλλ' ἐγὼ ἤμην ἐκεῖ. . . Τὰ εἶδα ὅλα. . . τὰ ἤκουσα, ὅλα. Δὲν εἰξεύρω ἂν ὁ φόβος μ' ἐβιάσταξε ἐνὸς αὐτοῖ ἦταν, ἐκεῖ, ἀλλ' ἀφοῦ ἔφυγαν καὶ δὲν εἶχα τίποτε νὰ ἐδοθῇ εὐλογηθῆκα. Τὰ ἀγκάθια ὁμῶς πρέπει νὰ ἐμεγάλωσαν εἰς τὸ διάστημα τῆς ληθαργίας μου, διότι ὅταν ἦλθα εἰς τὸν ἐαυτόν μου αἰσθάνθηκα πάλιν καὶ μὲ ἀγγύλωναν τρομερά· τότε, αὐθέντα, ὅταν ἐνθυμήθηκα τί εἶδα καὶ τί ἤκουσα, μοῦ ἦλθε ζάλη καὶ ἤρχισα νὰ τρέχω πρὸς τὸν οἶκον. Δὲν εἰξεύρω πῶς νῦν τὸ δωμάτιόν σας· ὅταν ὁμῶς ἐμῇκα μέσα καὶ δὲν σᾶς εἶδα, ἐνόμισα πῶς κάμμια μάγισσα σᾶς εἶχε ἀρπάξει, ὅταν δὲ πάλιν σᾶς εἶδα καὶ ἐμβήκατε ἔξαφνὰ, νόμισα πῶς ἦτον ὁ διάβολος ὁ ἴδιος.

Πρὸ μιᾶς στιγμῆς ὁ Ἑρνέστος δὲν ἤκουε πλέον.

Εὗρισκετο λοιπὸν ἐνώπιον μιᾶς ἐξ ἐκείνων τῶν ἐπιχειρήσεων, ἃς ἀπεκάλει συκοφαντίας, τὸ ἐγκλημα δὲ εἶχε παρ' αὐτῷ ἄλλην σημασίαν ἢ παρὰ τῷ Ἰωάννῃ.

διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ θύματος ἐγνώρισεν, οὕτως εἰπεῖν, τὸν δολοφόνον. Μετὰ τὰ ὑπὸ τοῦ κυρίου Ὅθεν λεχθέντα, τὸ μικρὸν τοῦτο ἐπεισὸδιον νέαν εἰς τὰς ιδέας τοῦ Κλεμανσῶ ἐπέφερε σύγχυσιν· θέλομεν ἰδεῖ ὅποιον ὑπῆρξε τὸ ἀποτέλεσμα τῶν συλλογισμῶν του.

Ζ.

ΤΟ ΘΕΙΩΔΕΣ ΗΨΑΙΣΤΙΟΝ.

Μολονότι ὁ Ἑρνέστος διήλθεν ἀρκετὸν μέρος τῆς νυκτός ἀκούων τὴν διήγησιν τοῦ Ἰωάννου, ἠγέρθη λίαν ἑνωρίς, ἡ δὲ πρώτη του φροντίς ὑπῆρξε νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν Κ. Ὅθεν περὶ τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ ὑπηρετοῦ του.

Ὁ διευθυντὴς δὲν ἐξεπλήχθη μὲν εἰς τὴν διήγησιν τοῦ Ἑρνέστου, ἀκροασθεὶς αὐτὴν ὡς ἂν ἠκροάζετο συμβεβηκὸς πολλάκις λαβὼν χώραν, ἐδειξεν ὅμως ὑπέρμετρον τρόπον.

— Δηλητηριαστὴς εἰς τὴν κατοικίαν! ἀνέκραξεν, θὰ ᾔτο φρικῶδες!

Ὁ Κλεμανσῶ εὗρισκε τὸν τρόπον τοῦ Κ. Ὅθεν παιδαριώδῃ κατ' αὐτὸν ἔρκει νὰ τεθῇ ὑπὸ κράτησιν ὁ Θεόδωρος καὶ νὰ ληθῶν παρ' αὐτοῦ ἐξηγήσεις.

— Ἐξηγήσεις ἀπὸ μαῦρον! ἀνέκραξεν ὁ Κ. Ὅθεν εἶναι τὸ αὐτὸ ὡς ἂν ἠρώτα τις ἓνα τοῦχον. Ἀγνοεῖτε ὅτι οἱ ἐπιτηδευότεροι κλέπται σας εἰσὶ μεϊράκια ἀντιπαρβαλλόμενοι μετὰ τῶν μαῦρων;

Εἶδον ὀλόκληρα ποίμνια καταστρεφόμενα διὰ δηλητηρίου· εἰς τὸ διάστημα δύο μηνῶν οὐδεὶς ξένος δούλος δὲν εἶχεν εἰσελθεῖ εἰς τὴν κατοικίαν· ἄρα ἤμεθα βέβαιοι ὅτι ὁ δηλητηριαστὴς ἦν τις ἐκ τῶν δούλων τοῦ ἐργοστασίου ἢ τῆς οἰκίας. Διωργάνισα ὅθεν αὐστηρὰν ἐπιτήρησιν μεταχειρισθεὶς ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ λευκοὺς μόνον καὶ τινας μαῦρους χαίροντας τῆς ἐμπιστοσύνης μου, μετὰ τῶν ὁποίων ἦν καὶ γραῖα τις κρεολὸς ὑπάρξασα τροφὸς τῆς οἰκοδεσποίνης, καὶ ἥτις ἦν ἀληθῶς ἀφοσιωμένη εἰς τὴν κυρίαν ταύτην. Κατὰ συμβουλήν τῆς γραίας κρεολοῦ αἱ λεπτομερέστεραι ἐρευναι ἐνηργήθησαν εἰς τὰς καλύβας ἀπάσας, ἵνα δὲ δείξῃ ὅτι οὐδενὸς ἐρείδετο ἀπήτησε νὰ γίνωσιν ἐρευναι καὶ εἰς τὴν ἰδίαν αὐτῆς καλύβην. Ἡ αὐστηρότης αὕτη μοὶ ἐνέβαλλεν ὑποψίας, ὅθεν διέταξα ἵνα ἡ καλύβη τῆς γραίας ἐξετασθῇ μετὰ πλείστης ὕλης αὐστηρότητος ἀλλὰ, ματαίᾳ ὑπῆρξε πᾶσα ἐρευνα.

Ἡμεθεῖς ᾔδῃ ἐν ἀπελπισίᾳ, διότι ἡ δηλητηρίασις μετεδίδετο ἀπὸ τῶν ποιμνίων εἰς τοὺς δούλους, ὅτε ἀπροσδόκητόν τι συμβῆν ἀνεκάλυψεν ἡμῖν τὸν ἔνοχον.

Σφοδρὸς ἀνεμὸς κατέρριψε τὰς στέγας τινῶν καλυβῶν ἐν αἷς καὶ ἐκείνης τῆς γραίας, ἥτις κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν ἦν ἀποῦσα μετὰ τῆς κυρίας τῆς εἰς τὴν πόλιν. Ἀπελ-

θὼν ὅπως ἴδω τὰς ἀπαιτούμενας ἐπιδιορθώσεις, ἀνέβην ἐπὶ τινος κλίμακος καὶ ἐπεθεώρουν τὴν κατάστασιν τῶν παγέων ἰνδοκαλάμων (Bambous) οἵτινες ἐχρησίμευσον ὡς στηρίγματα τῶν δοκῶν, ὅτε παρετήρησα ὅτι τινὲς ἐξ αὐτῶν ἦσαν τρυπημένοι εἰς πολλὰ μέρη. Ἐθεώρησα καὶ εἶδον ὅτι ἐν ταῖς ὀπαῖς ὑπῆρχον ἀλλοῦ μὲν μικρὰ δέματα, ἀλλοῦ δὲ φιάλαι αἵτινες εἶχον ἀπωλεσθῇ πρὸ πολλοῦ ἀπὸ τὸ φαρμακεῖον. Ὁ κρύπτης οὗτος εἶχε διαφύγει τὰς ἐρεῦνας μας, διότι ἔπρεπε νὰ καταδαφίσωμεν τὴν καλύβην ἵνα τὸν ἀνακαλύψωμεν.

Τότε ἐνόησα τί ἐστὶ μαῦρος.

Διέταξα νὰ ἐπισκευασθῇ ἡ καλύβη χωρὶς νὰ εἶπω τίποτε περὶ τῆς ἀνακαλύψεώς μου, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ ἐγκαταλείψω διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τοὺς ἐργάτας. Πραγματικῶς οὗτοι ἀνεκάλυψαν τὸν κρυφόν· τοῦτο ἠγνόησα ἐκ τῶν βλεμμάτων ἅπερ ἀντήλλαξαν μετὰ τῶν, πλὴν οὐδεὶς ἐτόλμησε νὰ μοὶ εἴπῃ τι περὶ τῆς εὐρέσεως ταύτης.

Ἐπιστρέφων εἰς τὴν πόλιν ἔθεσα ὑπὸ κράτησιν τὴν γραίαν, ἀλλ' αὕτη ὑπῆρξεν ἀκλόνητος εἰς τὰς ἀρνήσεις της· ὅτε δὲ ἐθέσαμεν αὐτῇ ὑπ' ὄψιν τὰς ἀποδείξεις τοῦ ἐγκλήματός της, δι' ὅσον ἴσθη ἀταράχως ὅτι ἐγὼ εἶχον κρύψει τὰ δηλητήρια ἐντὸς τῆς στέγης ὅπως τὴν συκοφαντήσω καὶ τὴν καταστρέψω.

Ὁ τρόμος τῶν ἄλλων δούλων ἐμετριάσθη ὀλίγον ὅταν εἶδον αὐτὴν ὑπὸ κράτησιν καὶ ἔκαμαν τινὰς ἐξομολογήσεις, μολονότι εἰς τὴν συνεδρίασιν ἐν ἣ ἐδικάσθη ἡ γραῖα, ὀλίγον ἐλειψάν ν' ἀνακαλέσωσι τὰς μαρτυρίας τῶν ἀπειληθέντες παρ' αὐτῆς ὅτι ἂν ἔλεγον τίποτε ἤθελεν ἐπανέλθει μετὰ θάνατον καὶ τοὺς δηλητηριάσῃ.

Ἀνεγνώρισα τότε ὅτι ὁ φόβος τῶν τρομερῶν αὐτῶν γυναικῶν τὰς ὁποίας νομίζουσιν γόησσας καὶ ὄχι συνενοχῇ τις εἶχεν ἐπιβάλλει σιωπὴν εἰς τοὺς δυστυχεῖς ἐκείνους δούλους· ὅθεν, δύνασθε νὰ ᾔσθε βέβαιοι ὅτι οὐδεμίαν ἐξομολόγησιν ὀφείλομεν νὰ περιμένωμεν ἀπὸ τὰ ὄντα ταῦτα.

— Εἰςέυρω, εἶπεν ὁ Κλεμανσῶ, ὅτι ἡ ζηλοτυπία εἶναι σφοδρὸν αἶσθημα, ἐννοῶ τὸ ἐγκλημα τοῦ Θεοδώρου, πλὴν δὲν δύναμαι νὰ ἐννοήσω πῶς ἄλλος δύναται νὰ ἐκθέσῃ τὴν ζωὴν του, ἵνα ὑπηρετήσῃ πάθος οὐδ' ὅλως ἐνδιαφέρον αὐτόν, προκειμένου μάλιστα περὶ τοιοῦτου μικροῦ πράγματος.

— Ἡ ἐλαχίστη αἰτία δύναται νὰ φέρῃ τὸν μαῦρον εἰς τὸ ἐγκλημα, καὶ θέλετε τὸ ἐννοήσῃ ὅταν σας εἴπω ὅτι τὸ πρῶτον αἷτιον τῶν κακοεργημάτων τῆς ἐκθλίας ἐκείνης κρεολοῦ, ἥς ἐδιηγῆθην ὑμῖν τὸ συμβῆν, ὑπῆρξεν ἡ γενομένη δῆθεν πρὸς αὐτὴν ἀδικία κατὰ δικονομὴν τινα ἐσθῆτων καὶ κοσμημάτων ἅπερ ἡ θυγάτηρ τῆς οἰκοδεσποίνης ἐδῶκε εἰς τοὺς δούλους, καθ' ἣν ἡ γραῖα ἔλαβε μίαν ἐσθῆτα ὀλιγώτερον ἀπὸ τὰς ἄλλας γυναῖκας. Τοῦτο ὁμολόγησεν ἡ ἰδίᾳ ἐν πλήρει δικαστηρίῳ ἐνθα ἐξήγησε καὶ πῶς ἀφοῦ

ἐδολητηρίασε τινὰ ζῶα εἶχεν ἀποκτήσει τρομερὰν εὐχαρίστησιν νὰ βλέπῃ αὐτὰ τηκόμενα καὶ ἀποθνήσκοντα, πῶς ἡ ἡδονὴ αὕτη κατέστη μετὰ ταῦτα ἐν αὐτῇ πάθος, ἀνάγκη, ἡδονὴ ἀχαλίνωτος καὶ ὅτι ἤθελε δολητηρίασει ὅλην τὴν κατοικίαν ἵνα κορεσθῇ.

— Καὶ πῶς οἱ οἰκοδεσπόται ἐξέφυγον τὴν μέγαιραν ταύτην; ἠρώτησεν ὁ Ἑρνέστος, πῶς δὲν ἐτιμώρησε πρῶτην τὴν νεκρίδα τὴν διεγείρασεν τὸν φθόνον καὶ τὴν ἐκδίκησίν της;

Ὁ Κ. Ὅθεν ἐχαμήλωσε τὴν φωνὴν καὶ εἶπεν μυστηριωδῶς πρὸς τὸν Ἑρνέστην:

— Διότι εἰς τὰς θηριώδεις ταύτας καρδίας ἐναπολείπεται εὐτυχῶς αἰσθημὰ τι τρόμου καὶ σεβασμοῦ πρὸς τοὺς λευκοὺς. Εἶναι τὸ ὀρμέμευτον ἐκεῖνο τῆς ὑποτελείας αἰσθημα ὅπερ τοὺς ἀναχαιτίζει, καὶ εὐτυχῶς ὅλαι αἱ φωνασκίαι τῶν φιλανθρώπων δὲν ἡδυνήθησαν ἀκόμη νὰ πείσωσιν αὐτοὺς, ὅτι εἰσὶν ἴσοι μετὰ τῆς φυλῆς τῶν λευκῶν εἰς τὴν ὑποτάσσονται ἀνευ δυσαρρεσκείας, αἰσθανόμενοι ἐαυτοὺς κατωτέρους ἡμῶν. Πλὴν, οὐαὶ εἰς τὴν ἡμέραν ἐκείνην καθ' ἣν ιδέσῃ τις ἀνεξαρτησίᾳς εἰσχωρήσει εἰς τὸν ἐγκέφαλόν των, ἐάν ποτὲ τοιοῦτον τι δύναται νὰ συμβῇ, πρᾶγμα ὅπερ δὲν πιστεύω. Ὁ μαῦρος, κύριε, δὲν εἶναι ἐντελής ἄνθρωπος.

Ὁ Κλεμανσῶ, μολονότι σταθερὰν ἀπόφασιν εἶχε νὰ μὴ διαδελώσῃ τὰς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ιδέας τῶν, δὲν ἠθέλησεν ὅμως ν' ἀρῇσθαι ἀπαράτρητον τὴν τελευταίαν τοῦ Κ. Ὅθεν πρότασιν, ὅθεν ἀπήντησε μετ' εὐγενοῦς τινὸς σχολαστικότητος:

— Τοιαύτη δὲν ἦταν καὶ ἡ γνώμη τῶν Πίττ, τῶν Φόξ, τῶν Σέριδαν, τῶν Οὐίλμπερφόρς, οἵτινες ἐν τῇ εὐγενῇ πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα συμπαιδείᾳ των, ἐζήτησαν τὴν ἐλευθερίαν τοῦ μαύρου.

— Πῶς δὲν τὴν ἐδίδον τότε εἰς τὴν Ἰρλανδίαν; ἐπανέλαθεν ὁ Κ. Ὅθεν μετ' ἀγανακτικῆς ἡτις ἐξῆξεν αὐτὸν τῆς συνήθους ἀταραξίας του· οἱ ἄνθρωποι οἵτινες ὠμίλουν τὴν ἰδίαν γλῶσσαν των, οἵτινες ἐμάχοντο πλησίον των, καὶ ἐκ τῶν ὑποίων τινὲς εἰσὶ τὰ περικλεέστερα ἀνόματα τῆς Ἀγγλίας ἦσαν ἀρχαί ἡττον ἄξιοι τῆς ἐλευθερίας ἢ ἡ φυλὴ τῶν νέγρων ἐν τῇ ἐχυνον τόσῳ ἐνθουσιωδῶς τὰ ψευδῆ των δάκρυα;

Ὁ Κλεμανσῶ ἐλυπήθη ὅτι προσέβαλλε τὴν ἐθνικὴν φιλαυτίαν τοῦ γενναίου Ἰρλανδοῦ, ὅθεν ἐπανέλαθεν:

— Ἡ ἡμέρα τῆς δικαιοσύνης ἀνέτειλε δι' ὑμᾶς.

— Μάλιστα, κύριε, ἐξηκολούθησε μετριοπαθέστερον ὁ Κ. Ὅθεν παρχωροῦν ἀναγκαστικῶς καὶ ὑπὸ φόβου κινούμενος εἰς τὴν Ἰρλανδίαν τὴν ἐλευθερίαν ἣν προσπατεῖουσιν ἐνταῦθα ἐπὶ σκοπῷ καταστροφῆς. Τὸ νὰ ἦναι τις ἐχθρὸς τῆς δουλείας τὸ νὰ ἐργάζεται εἰς τὴν κατάργησιν αὐτῆς, τὸ ἐννοῶ, τὰ δὲ ἐνδόμυχα αἰσθηματά μου συμφωνοῦσι πρὸς τοῦτο, ἀλλὰ τὸ ν' ἀκολουθῇ τις τὸ παράδειγμα τῆς Ἀγ-

γλίας τοῦτο μὲ φέρει εἰς ἀγανάκτησιν, διότι καὶ ἡ πρόθεσις βδελυρὰ ὑπάρχει, καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ὀλέθριον.

Ὁ Ἑρνέστος θέλων ν' ἀλλάξῃ ἀντικείμενον συνομιλίας ἡτις ἡδύνατο νὰ προβῇ πολὺ μακρὰν, εἶπε τῷ Κ. Ὅθεν:

— Ἀλλὰ τί ποιτέον ἐν τοιαύτῃ περιστάσει;

— Πρῶτον νὰ συγκαταλεξώμεν τὸν Κροῖσον εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν δούλων οἵτινες μέλλουσι νὰ σᾶς συνοδεύωσιν εἰς τὴν ἐκδρομὴν καὶ οὕτως νὰ προλάβωμεν τὸν ἐπικείμενον κίνδυνον.

— Λοιπὸν ἡ γυνὴ αὕτη ἡδυνήθη νὰ ἐτοιμάσῃ τόσῳ γρήγορα τὸ ὑποσχεθὲν δολητήριο;

— Αἱ γυναῖκες αἱ μετερχόμεναι τὸ τῆς δολητηρίας ἐπάγγελμα ἔχουσι πάντοτε μεθ' ἐαυτῶν τὰ ἀναγκαῖα.

— Τότε λοιπὸν πρὸς τί ἡ τελευτὴ ἐκείνη τῆς νυκτός;

— Ἴνα καταπλήξῃ καὶ πτοήσῃ τὸ πνεῦμα τοῦ συννόχου αὐτῆς. Ὅ,τι καὶ ἂν φρονοῦν μερικοὶ ἀποικοὶ δὲν πιστεύω ποτὲ ὅτι οἱ ἄθλιοι αὐτοὶ μαῦροι κέκτανται ἀπόκρυφα τινὰ τῆς δολητηρίας· γνωστὰ τινὰ ρητὰ τὸ ὑγρὸν αὐτὸ τοῦ ἱστράφου εἰσὶ καταλληλλότατα πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον· ἀλλ' ἡ κρεολὸς περὶ ἧς σᾶς ὠμίλησα μετεχειρίζετο ἀρσενικὸν ὅπερ εἶχεν ἀφαιρέσει ἐκ τοῦ φαρμακείου. Ὅπως καὶ ἂν ἔχουν τὰ πράγματα, διχτάζεστε τὸν ὑπρέτην σας νὰ σιωπήσῃ, ἐγὼ δὲ ἐπιφορτίζομαι τὴν ἐπίτηρσιν τοῦ Θεοδώρου καὶ τὴν ἀνακάλυψιν τῆς γυναικὸς ἡτις τῷ ὑποσχέθη τὴν συνδρομὴν της.

Μὴν ἀναφέρητε τίποτε περὶ τούτου εἰς τὸν κύριον Σαμφών, διότι δὲν ἤθελεν ἀναχωρήσει καὶ τοιοῦτοτρόπως ἡθέλωμεν διεγείρει ὑπόψιν εἰς τοὺς μαῦρους καὶ κατὰ συνέπειαν πᾶσα ἐρευνα ἤθελεν ἀποδῇ ματαίᾳ.

Ὁ Κλεμανσῶ ἔσπευτε νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν ὑπρέτην του, ὃν εὗρεν ἐνώπιον ὀρεκτικοῦ προγεύματος ὅπερ δὲν ἐτύλμα νὰ ἐγγίσῃ. Ὁ Ἑρνέστος τὸν ἐκάλεσεν εἰς τὸ δωμάτιόν του, δὲν ἡδυνήθη ὅμως καὶ νὰ τὸν ἐπαναγάγῃ ἐπὶ ὑγειῶν ἰδεῶν. Εἰς ἀπαντὰς τοὺς λόγους τοῦ κυρίου του οὗτος ἀπάντησα διὰ τῆς φράσεως:

— Βλέπετε, κύριε, δὲν σᾶς πιστεύω· εἰσθε τῆς ιδέας ὅτι οἱ μαῦροι εἰναι ἄνθρωποι· ἐγὼ σᾶς λέγω ὅχι καὶ ὅτι θὰ τὴν πάθωμεν ὅλοι.

Ἡ μετολάθησις μόνον τοῦ Κ. Ὅθεν ἡδυνήθη νὰ καθησυχάσῃ ὀλίγον τὸν δυστυχῆ νέον, μετ' οὗ πολὺ δὲ ἕκαστος κητέσῃ εἰς τὴν αὐλὴν ἐτοιμὸς πρὸς ἀναχώρησιν.

Τὸ δρομολόγιον καὶ ὁ σκοπὸς τῆς ἐκδρομῆς εἶχον σχεδιασθῇ ἀπὸ τῆς προτερείας, ἐνῷ ὁ Κλεμανσῶ ἐθεᾶτο τὸν χορὸν τῶν μαύρων· εἶχε πληροφορηθῇ ὅμως ὅτι τὸ ὠρισθὲν μέρος ἦν τὸ θειώδες ἡραϊστειον.

Ἴπποι ἦσαν ἐτοιμοὶ διὰ τοὺς ἄνδρας καὶ τὰς γυναῖκας, πλεῖστοι δὲ μαῦροι φέροντες τρόφιμα ἡτοιμάζοντο ν' ἀκολουθήσωσι τὴν εὐθυμὸν συνοδίαν. Ὁδοῖχοι εἶχον προσκληθῇ ὁ δὲ Κ. Βελμὸτ ὅστις εἶχεν ἐκλέξει, οὕτως εἰπεῖν,